

האקדמיה ללשון העברית

ח' באייר תשפ"ד

16 במאי 2024

לכבוד

אלעד מן

יועמ"ש הצלחה

הנדון: בקשתך לקבל את תוכן כל הפניות לאקדמיה ואת כל תשובותיה

שלום רב,

על פי חוק חופש המידע ביקשתם לקבל את "פירוט מלוא השאלות בנושאי לשון שהתקבלו החל בשנת 2023 ועד למועד מתן המענה לבקשה זו, באקדמיה מהציבור, והתשובות שניתנו להן, לרבות העתקי הפניות והמענים, בלא פרטי הפונים" (מצוטט מתוך פנייתכם). **אנו נאלצים לדחות את הבקשה** משום שהטיפול בה דורש מאיתנו הקצאת משאבים בלתי סבירה (ס' 8(1) לחוק חופש המידע).

באקדמיה ללשון העברית מתקבלות כאלף פניות מהציבור מדי חודש בחודש, דהיינו כשנים־עשר אלף פניות בשנה. למן תחילת 2023 ועד היום כבר מדובר ביותר משישה־עשר אלף פניות. על התשובות אמונים היום מתי מעט מעובדי המזכירות המדעית של האקדמיה (וזה איננו תפקידם היחיד), ובכל זאת הן ניתנות בזמן קצר יחסית (בממוצע בכיום או יומיים).

יודגש כי התשובות ניתנות בהתכתבות פרטית באמצעות דוא"ל, והן אינן מסמך רשמי של האקדמיה שכן הן אינן מיועדות לפרסום לציבור הרחב. מסיבה זו הן אינן עוברות את ההליך הרגיל של בדיקות ובקורות שעוברים מסמכים וטקסטים שמפרסמת האקדמיה בציבור. עניין זה אינו שולי, ומבחינת האקדמיה נודעת לו חשיבות (ראו בהמשך).

הצורך בהקצאה בלתי סבירה של משאבים נובע משתי סיבות:

האחת – רבות מהפניות לאקדמיה נושאות אופי אישי מאוד, ותוכן הפנייה, ומן הסתם גם המענה עליה, כוללים פרטים אישיים מסגירים של הפונים. על כן כדי להיענות לבקשתכם על האקדמיה לסרוק כל פנייה ופנייה וכל תשובה ותשובה כדי לוודא שהפנייה והתשובה לה אינן כוללות מידע שיפגע בפרטיות הפונה, שכן מידע כזה כידוע אסור לאקדמיה למסור (ס"ק 3 לס' 9 של החוק הני"ל). כדי שתוכלו להתרשם מאופיין של חלק מהפניות, **מצורפות שש פניות לדוגמה** מסוגים שנוצרים בפניות אלינו. מובן שלא נוכל למסור לידיכם את הפניות האלה ורבות הדומות להן ואת המענה עליהן בלי שיעברו עריכה כבדה: אין מדובר רק במחיקת פרטי הפונה, אלא בסריקתם, בקריאתם ולמעשה בעריכתם מחדש. לעיתים קרובות פנייה אחת כוללת כמה וכמה שאלות המשך לתשובה שניתנה או שאלות הבהרה, ובהתאם – תשובות הבהרה והמשך. פניות משורשרות כאלה רווחות מאוד, והן צפויות להאריך אף יותר את הבדיקה.

האקדמיה ללשון העברית

השנייה – מאחר שבמענה לפנייתכם ייהפכו התשובות לפניות למידע שעשוי להגיע לידי הציבור, הרי שעל התשובות לפניות לעבור את ההליך שרגילה בו האקדמיה ומקפידה עליו לפני פרסומם של טקסטים לעיונו של הציבור כדי שאלה יעמדו באמות המידה המקובלות באקדמיה. מדובר בליטוש התשובות ובבדיקה שאין בהן טעויות תוכן וטעויות אחרות מסוגים שונים (כגון כתיב מלא וחסר ופיסוק), כלומר עבודה מאומצת של הגהה ועריכה של טקסטים בהיקף שהמזכירות המדעית של האקדמיה אינה יכולה להתמודד איתם. גם בבדיקה שהתשובות עולות בקנה אחד ומתאימות אלה לאלה תידרש. לשם השוואה, האקדמיה פרסמה עד כה במרשתת מאות תשובות מוקפדות המבוססות על פניות הציבור, בעבודה שנמשכת כמעט עשור וחצי.

כאמור מספר הפניות עצום, וההשקעה של זמן וכוח אדם בלתי סבירה בעליל.

נציין עוד כי לא הסברתם מה עניינכם בקבלת המידע. איננו רואים עניין ציבורי בהעברת מידע זה ולכן השקעת המשאבים בנושא, בשעה שהאקדמיה נתונה בקיצוץ תקציבי חמור ובמחסור בכוח אדם, נראית מיותרת שבעתיים. האקדמיה מפרסמת במרשתת מידע לשוני מוסמך ופתוח לכל דורש בהיקף עצום, ומאות אלפים מעיינים בו מדי חודש.

לאור האמור החלטנו, כאמור ברישה, שלא נוכל להיענות לבקשתכם.

בברכה,

דורית לרר

המנכ"לית

האקדמיה ללשון העברית

ניסן תשפ"ד, אפריל 2024

דוגמאות לפניות אישיות ורגישות לאקדמיה – לא לפרסום

אח של גיסי, **ילד בן 20** חי את כל חייו באהבה גדולה לעולם, התנדב עם ילדים בעלי מוגבלויות והיה אח ובן למופת. מספיקה תמונה אחת כדי לראות את טוב ליבו יוצא למרחוק. לפני חצי שנה התפרצה אצלו הפרעת נפשית- סכיזופרניה ("שסעת"-אני מדייק?) מיטב המחקרים מעידים כי הפרעה זו מקורה בגנטיקה, ממש כמו סרטן ושאר מחלות קשות. במשך כמה ימים דיבר על היפרדות הנפש מהגוף, על יכולתו לעוף ועל חיי נצח שזכה בהם. ברגע אחד של חוסר השגחה **קפץ מבניין וניסה לעוף**. משפחתו מפיצה את בקשתה למצוא מילה מתאימה יותר לתיאור המוות שלו. מצרף כאן את הודעת המשפחה ומבקש מכם עזרה בעניין-

[שם פרטי] שלנו לא התאבד ♡

[שם פרטי] אהובנו אמר לנו שהוא נלחם בקרב על חייו!

בקרב לשפיות המחשבות והרוח.

הוא אמר לנו שהוא אהוב ורוצה לאהוב.

כך היה גם בשיחות שלו עם אנשי מקצוע מתחום בריאות הנפש.

הוא נלחם 4 חודשים, באצילות, כדי שיוכל להמשיך להרגיש אהבה ולהצית לבבות.

טוב ליבו, דרישתו הטהורה לטוב וכאב העולם, ברגע אחד מיוסר הצעידו אותו אל מותו.

מבקשים את עזרתכם למצוא מילה שתחליף את המילה 'התאבדות'.

התאבדות משמעותה: פעולה שבה אדם שם קץ לחייו ומביא למותו בכוונה תחילה

מחפשת מילה של פעולה שמישהו נגרר לקץ חייו ללא הכוונה.

יש עוד כמותו שמחלת מוח-נפש לקחה אותם אל מותם ללא דעת

וראויים למילה מכבדת.

אשמח לעזרתכם

שלום רב שמי **[שם מלא]** ואני כרגע מאושפז בבית חולים פסיכיאטרי אני פונה אליכם בשם חבריי אשר מאושפזים **בשל דכאון** (כל מיני סוגים אך בפועל בשפת היום יום כולם נקראים דכאון) לא אחת שמעתי את חברי פגועים בשל העובדה שכאשר הם מציינים כי הם חולים בדכאון התגובה שהם זוכים לה היא (בלשון המעטה) מזלזלת ומקטינה, כי הרי "כולם" היום סובלים מדכאון. ואז מגיעה שלב העצות כמו, פשוט תקומו מהמיטה ותתחילו לזוז ועוד כל מיני עצות חסרות תועלת אשר מפגינות בורות במצבם הבריאותי. אני מבין שניתן להגיד כי הם חולים בדכאון כרוני אך זה לא עוזר כי ברגע שהציבור הרחב שומע את המילה "דכאון" הוא מייד מקשר זאת עם ה"דכאון" אשר מוכר לציבור הרחב מצב זה מקשה עוד יותר את מצבם הרפואי של חבריי וזאת מאחר והם מקבלים יחס מזלזל וחוסר הכרה במחלה שלהם מהציבור הרחב וברוב המיקרים אף ממשפחתם בשל חומרת המצב אני פונה אליכם בבקשה להטמיע מילה חדשה אשר תיצור הבדל אמיתי בין דכאון כרוני (על סוגיו השונים) לבין הדכאון הנפוץ (של עובדי ההיטק והנוער המתבגר) תודה רבה ואשמח להיות בקשר בנושא **[מספר טלפון נייד]**

* לצורך ההשוואה, אין שימוש מקטין במחלות כמו סרטן, מחלות עור שונות, נכות אפילפסיה ועוד

האקדמיה ללשון העברית

שלום. שמי **[שם פרטי]**, אני ישראלית המתגוררת בארצות הברית כמה שנים. לפני כמה שבועות עברתי הפלה טבעית, קשה רגשית ולא נעימה. כל מקורות המידע באנגלית מתבססים על המילה miscarriage, וכך יכולתי להיעזר במידע המתאים לי ומכבד את רגשותי. בעברית לעומת זאת, גם הפלה טבעית (miscarriage) וגם הפלה יזומה (abortion) חולקות מילה כללית אחת - הפלה. קשה לי לתאר את הכאב בחיפוש מידע שמתאים למצבי והתקלות שוב ושוב במידע שנועד להפלה יזומה. הייתי שמחה ליוזמה בנושא, חלוקה ברורה בין המילים ובין המשמעויות. אני בטוחה שזה יקל על עוד נשים מתמודדות כמוני: (בנוסף הצעה - כיוון שבלשון המשנה מוזכרת המילה 'הפלה' בהקשר של הפלה טבעית, אולי נכון למצוא מילה חדשה בהקשר של הפלה יזומה, זו רק דעתי). תודה רבה!!

שלום,

הבת שלנו, **[שם מלא]** נרצחה ברעים ב 7.10.23. אנחנו מכינים את הכיתוב למצבה שלה.

אודה אם תוכלו לסייע לנו:

1. האם הניקוד נכון ומדויק?

2. האם יש צורך לתקן חלק מהניסוחים?

תודה.

להלן הניסוחים:

[ניסוחים אישיים ופיוטיים, תיאור המצבה, וכן תאריך לידה ושמות בני המשפחה]

אבי, יוסף, נולד במולדובה שבבריה"מ ב'1953. שמו מבוטא ברוסית כ"יוסיף IOSIF - "ובהתאמה בתעודת הלידה שלו נכתב ברוסית. Иóсиф כשעלינו ארצה ב'1990 הוא נרשם במשרד הפנים הישראלי בתור יוסף YOSEF - בדרכון. נושא זה מעולם לא היווה בעיה שכן למיטב הבנתנו מדובר באותו השם, עם הגייה שונה. במסגרת בקשה לקבלת אזרחות אירופאית נתקלנו בבעיה שכן מבחינת מדינת רומניה מדובר בשמות שונים. בהמלצת עורך דין נאמר לנו שע"י אישור של האקדמיה ללשון נוכל מבחינה משפטית לאשר כי מדובר באותו השם. אשמח להתייחסותכם, תודה רבה!

[כאן אי אפשר כלל למחוק שמות]

אנחנו אור ומטר - נשואים טריים המעוניינים למצוא שם משפחה חדש. חשבנו לפנות אליכם בעקבות חיפוש באינטרנט, אולי תוכלו לעזור גם לנו... שם המשפחה של אור (הבעל) הוא מכלוף, שם המשפחה שלי, מטר, הוא אוחיון. חייתי כל השנים עם השם 'ה'כבד' הזה ולא הייתי רוצה להחליף למשהו 'כבד' באותה מידה ואולי אף יותר. ניסינו לחשוב על שמות שמשלבים את האותיות של שמות המשפחה, או רק של שם המשפחה של אור, כאות כבוד למשפחה שלו אבל לא עלה בידינו משהו שאנחנו שלמים איתו. אני יודעת שפירוש שם המשפחה שלי - אוחיון, הוא חי, חיים. לפחות לפי מה שאבא שלי אמר. פירוש שם המשפחה של אור הוא מחליף כלומר מחליף משהו שמת במישהו חי. כלומר יש פה איזשהו קשר. בנוסף, חשבנו שאור ומטר יוצרים קשת בענן, אז חשבנו על השם קשת אך לא ממש מתחברים. האם תוכלו לעזור לנו במציאת שם משפחה, אולי אחד כזה שיוכל לשלב את שם המשפחה של אור (על מנת לתת כבוד למשפחה שלו...)?!! נודה לכם מאוד על עזרתכם, שנה טובה מלאה בטוב. אור ומטר